

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Ének (egyéni) 4

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zene Művészeti Egyetemi Intézmény
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Zeneművészet/ Zenetanár
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Ének (egyéni)	A tantárgy kódja	TLX 3421
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Duffner Melinda		
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	4
2.6. Értékelés módja	Vizsga		
2.7. Tantárgy rendszere	Választható	2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	1	melyből: 3.2. előadás	-	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	14	melyből: 3.5. előadás	-	3.6 szeminárium/labor	14
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					15
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					-
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
3.5.5. Vizsgák					1
3.5.6. Más tevékenységek:					5
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					36
3.8. A félév összóraszama					50
3.9. Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Előzetes zeneelméleti ismeretek, énekkészség, ritmusérzék, fejlet hallás.
4.2. kompetenciabeli	Kottaolvasási képesség, logikus gondolkodás.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	-
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Zongorával ellátott, lehetőleg hangolt zongora, valamint kottatartó és audio-vizuális lejátszó eszköz biztosítása. Rendszeres részvétel a szemináriumokon. Rendszeres egyéni tanulás és gyakorlás.

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP5	Elemzi saját művészi teljesítményét.
CP8	Élő előadás keretében történő zenei interpretáció.
CP10	Dalokat gyakorol.
CP11	Énekel.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT3	Kezeli / irányítja a saját szakmai fejlődését.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP5	9. A hallgató/végzett hallgató ismeri a zenei előadás értékelésének esztétikai, stilisztikai és technikai szempontjait.	9. A hallgató/végzett hallgató kritikusan értékeli saját előadását a meghallgatások, felvételek és visszajelzések alapján; azonosítja erősségeit és a fejlesztés lehetséges irányait.
CP8	11. A hallgató/végzett hallgató ismeri és érti az élő előadóművészet sajátosságait, a közönséggel való kapcsolattartás alapelveit, valamint a színpadi szerepléssel szemben támasztott követelményeket.	11. A hallgató/végzett hallgató képes koncertkörülmények között magabiztos és kifejező zenei interpretáció megvalósítására, az előadással járó érzelmi állapotok megfelelő kezelésére, valamint előadásának az adott kontextushoz való adaptálására.
CP10	13. A hallgató/végzett hallgató ismeri a repertoár elsajátítására alkalmazott vokális/hangszeres tanulmányi módszereket.	13. A hallgató/végzett hallgató alkalmazza a gyakorlás különböző technikáit (részekre bontás, lassított tempóban történő gyakorlás, nehéz szakaszok célzott kidolgozása); memorizálja a repertoárt.
CP11	14. A hallgató/végzett hallgató ismeri a légzés, a hangképzés és a dikció alapelveit.	14. A hallgató/végzett hallgató egyénileg és csoportosan is helyesen és kifejezően énekel.
CT3	16. A hallgató/diplomás ismeri a karriertervezés, az egész életen át tartó tanulás, a képzési és mobilitási lehetőségek fogalmait, valamint az idegen nyelven elérhető nemzetközi szakmai forrásokat.	16. A hallgató/végzett hallgató felméri saját kompetenciáit, fejlesztési célokat határoz meg, képzési programokat azonosít, valamint idegen nyelvet használ dokumentáció készítéséhez, együttműködéshez és projektekben való részvételhez.

¹ A tanulmányi program tantervből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató ismeri és érti az énektechnika alapvető elveit, beleértve a légzés mechanizmusát, a hangképzést, a hang megtámasztását, a rezonanciát, valamint a légzés és a hangadás közötti koordinációt.
2. A hallgató érti a hangregiszterek működésének és összehangolásának alapelveit, beleértve a passaggio-terület kezelését, valamint a hangszín egységesítésének lehetőségeit a különböző regiszterekben és dinamikai szinteken.
3. A hallgató ismeri az intonáció és a ritmikai pontosság alapelveit, és képes felismerni az intonációs nehézségeket, a ritmikai instabilitás, illetve a hangképzés koordinációs problémáinak okait.
4. A hallgató érti a zenei frazeálás, a dallami ív felépítésének és a légzés alkalmazásának alapelveit, figyelembe véve a zenei frázis szerkezetét, a dinamikát és a zenei kifejezőerőt.
5. A hallgató ismeri a klasszikus vokális repertoár stílárís sajátosságait, különös tekintettel Haydn, Mozart és Beethoven vokális műveire.
6. A hallgató érti a díszítés, az artikuláció, az agogika és a dinamika szerepét a klasszikus repertoár stílárísan megfelelő előadásának megvalósításában.
7. A hallgató ismeri a költői szöveg és a zenei kifejezésrendszer közötti kapcsolat alapelveit, és érti a prozódia, a hangsúly, a dikció és a deklamáció szerepét a dal (lied) és az ária előadásában.
8. A hallgató érti az énekhang és a hangszeres kíséret közötti kapcsolatot, valamint a zongoristával való zenei együttműködés alapelveit: szinkronizáció, közös légzés, tempó, rubato, belépések és átmenetek.
9. A hallgató ismeri az ária, a dal (lied) és a recitativo előadói sajátosságait, és képes megkülönböztetni az egyes műfajokra jellemző technikai, zenei és kifejezésbeli követelményeket.
10. A hallgató érti a nyilvános előadás előkészítésének és megvalósításának alapelveit, beleértve az érzelmek kezelését, a színpadi jelenléte, a közönséggel való kommunikációt, a testtartást és a színpadi viselkedést.
11. A hallgató ismeri saját előadásának önértékelési és elemzési módszereit, és képes felhasználni a tanár, a kísérő, valamint – amennyiben lehetséges – az audio- és videofelvételek elemzéséből származó visszajelzéseket.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes önállóan alkalmazni a vokális és légzőszervi bemelegítő gyakorlatokat, azokat saját technikai szükségleteihez és egyéni hangadottságaihoz igazítva.
2. A hallgató képes a légzést és a hangtámasztást megfelelően alkalmazni a zenei frázisok, beleértve a hosszú frázisokat és a dinamikai íveket is, megformálása során.
3. A hallgató képes stabil és kontrollált hangadást megvalósítani tiszta hangindításokkal, a légzés és a hangképzés hatékony összehangolásával, valamint a hangerő megfelelő kontrolljával.
4. A hallgató képes kontrollált átmeneteket megvalósítani a hangregiszterek között, kezelni a passaggio-területet, és megőrizni a hangszín egységességét különböző dinamikai szinteken.
5. A hallgató képes különböző intervallumszerkezetekre épülő skálázó- és technikai gyakorlatokat végrehajtani, beleértve a terc-, oktav-, arpeggio- és kromatikus gyakorlatokat, intonációs és ritmikai pontossággal.
6. A hallgató képes felismerni és korrigálni az intonációs problémákat hallási támpontok, zongora, valamint az egyéni nehézségekhez igazított technikai gyakorlatok segítségével.
7. A hallgató képes megőrizni a ritmikai stabilitást és a belső pulzust összetett ritmikai képletekben is, beleértve a szinkópás, pontozott ritmusokat és a szabálytalan felosztásokat.
8. A hallgató képes a vokális frázist a zenei struktúrájának megfelelően formálni, a legato, staccato, crescendo, decrescendo, hangsúlyok és egyéb kifejezőeszközök alkalmazásával.
9. A hallgató képes alkalmazni a klasszikus repertoár stílárís konvencióit, és az artikuláció, díszítés, tempó, agogika és kifejezőerő szempontjából stílárísan megfelelő előadást létrehozni.
10. A hallgató képes elemezni és értelmezni a vokális szöveget, valamint helyesen alkalmazni a dikció és a prozódia alapelveit a tanult repertoár nyelvein, különösen olasz és német nyelven, illetve a repertoár által megkövetelt egyéb nyelveken
11. A hallgató képes összehangolni a szöveget, a frazeálást és a zenei kifejezést, ezáltal szemantikailag, stílárísan és művésziileg koherens interpretációt létrehozni.
12. A hallgató képes vokális repertoárt zongorakísérettel előadni, pontos belépéseket, megfelelő szinkronizációt, a légzés összehangolását, valamint a kíséretre való reagálás képességét demonstrálva.
13. A hallgató képes hatékonyan együttműködni a kísérővel, aktívan részt véve a tempó, a rubato, a légzések, a mű karakterének és az előadás szerkezetének kialakításában.
14. A hallgató képes a teljes vokális repertoárt memorizálni és előadni, megőrizve a zenei folyamatosságot és a technikai kontrollt nyilvános előadási helyzetekben is.
15. A hallgató képes színpadi jelenléte és művészi kommunikációt kialakítani a testtartás, gesztusok, mimika, szemkontaktus, valamint a színpadi belépések, szünetek és távozások megfelelő kezelésén keresztül.
16. A hallgató képes kritikusan értékelni saját előadását, felismerni annak erősségeit, valamint azonosítani a technikai és művészi nehézségeket, és konkrét fejlesztési irányokat meghatározni.

17. A hallgató képes a technikai, zenei, stílári és előadói ismereteket koherens, kifejező, a klasszikus repertoár követelményeihez igazodó vokális előadásban integrálni.
18. A hallgató képes vokális műsort vizsga vagy nyilvános hangverseny keretében előadni, művészi önállóságot, technikai biztonságot, előadói érettséget és a közönséggel való kommunikáció képességét demonstrálva.

8. A tantárgy tartalma

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
1. Bemelegítés, hangképzés, légzéskontroll • Cél: hangképző rendszer bemelegítése, légzéstechnika tudatosítása. • Tartalom: Fizikai bemelegítés (váll, nyak, rekeszizom). • Zárt és nyitott magánhangzók skálázása (5 hangos és oktávugrásos gyakorlatok). • Légzőgyakorlatok (pl. 4-4-8, sziszegés, "sss", "fff"). • Vibrato kontroll. • Frázisépítés (hosszú hangokon finom dinamikai ívek).	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánzás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
2. Intonáció és ritmikai pontosság gyakorlatok • Cél: tiszta intonáció és precíz ritmusérzék fejlesztése. • Egyszerű skálák kromatikus modulációkkal. • Kánonok saját hangon, hallás alapján. • Ritmusolvasás (egyenlőtlen triolák, pontozott ritmusok). • Egyszerű Haydn-dallamok intonálása zongorához igazítva.	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánzás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
3. Haydn lieder elemzése és kezdete • Cél: stílus, artikuláció, dallamívek megértése. • Szövegmondás ritmikusan, prozódiai gyakorlás. • Frázisok tagolása, érzelmi kifejezés vizsgálata. • Első versszak teljes feldolgozása ének-zongora viszonyában.	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánzás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
4. Beethoven lieder – frázisok és légzés • Cél: hosszú frázisok, dinamikai ív. • Légzés beosztása a frázisok szerint. • A zongorakíséret szövetének hallgatása – belépések pontosítása.	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánzás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

Kontrasztok: piano-forte, recitativo és cantabile részek.		
5. Mozart lieder – stílus és díszítések Cél: klasszikus díszítések, könnyed stílus. - Mozart stílusjegyeinek elemzése: dallam egyszerűsége, ékítmények helye. - Ritmikai rugalmasság – rubato gyakorlat. - Szövegértés és színészi kifejezés kapcsolata.	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánpótlás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
6. Hangképzés és regiszter-összekapcsolás Cél: technikai stabilitás, fejhang és mellhang összekötése. - Oktávós arpeggiók, akord felbontások különböző magánhangzókon. - Dinamikai kontrasztok kontrollja (pianissimo kontra fortissimo). - Énekes regiszterek átmeneteinek gyakorlása (passaggio kontroll).	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánpótlás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
7. Éneklés zongorakísérettel – próba 1. Cél: zenei együttműködés, belépések pontosítása. - Dalok végig éneklése zongoristával. - Helyes bejövési időpontok gyakorlása. - Együtt légzés, rubato megbeszélése.	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánpótlás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
8. Helyzetgyakorlat – próba 2. Cél: előadói jelenlét fejlesztése. - Belépés, köszönés, dalok közti szünet kezelése. - Gesztusok, mimika, tekintet gyakorlása. - Mikrofon/koncertterem tesztelés (ha szükséges).	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánpótlás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
9. Technikai problémák célzott javítása Cél: konkrét nehézségek (pl. hangmagasság, h-kiejtés) tisztázása. - Hallgató legnehezebb dalrészleteinek gyakorlása. - Lassított tempó, ritmikus redukciók. - Nyitott száj/légyszájpad tartás korrekció.	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánpótlás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
10. Dalok szövegének részletes elemzése	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánpótlás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	

• Cél: interpretáció mélyítése, kifejezés tisztázása. • Versformák, költői képek megbeszélése. • Művek történeti kontextusának áttekintése. • Kiejtési stílus finomítása (német/angol/francia, ha szükséges).		
11. Memoriter próba – teljes anyag kívülről • Cél: memorizálás ellenőrzése. • Műsor teljes elpróbálása zongorakísérettel. • Megakadások észlelése, memóriapontok beépítése.	Audio- és videóanyagok használata, kommunikáció, szemléltetés, utánpótlás, szolfézs, számolás, gyakorlás.	
12. Zárópróba színpadon • Cél: teljes főpróba vizsgahelyzetben. • Teljes műsor éneklése tanár jelenlétében. • Időzítés, prezentáció, kommunikáció a közönséggel. • Rövid visszajelzés, korrekciós pontok kijelölése.	Audió és videó anyagok felhasználása, kommunikáció, imitáció, gyakorlat	
13. Hangképzés, rekeszlégzés finomhangolása • Cél: technikai részletek utolsó tökéletesítése. • Kontrollált légzési gyakorlatok. • Frázisvég-lezárások gyakorlása az akusztikai viszonyokhoz való alkalmazkodás.	Audió és videó anyagok felhasználása, kommunikáció, imitáció, gyakorlat	
14. NYILVÁNOS VIZSGA / ELŐADÁS • Helyszín: tanszéki terem vagy nyilvános koncerthelyszín • Klasszikus dal (Haydn, Beethoven, Mozart) zongorakísérettel. • Megfelelő belépés, szünet, köszönés. • Művek stílusos, kifejező, technikailag stabil előadása. • Művészi és technikai szempontok kiértékelése.	Audió és videó anyagok felhasználása, kommunikáció.	
Könyvészet: • Alessandro Parositti: Arie Antiche, Volume 1, Volume 2, Volume 3 (G. G. Carissimi, A. Cesti, A. Scarlatti, A. Lotti, A. Caldara, G. Caccini, F. Durante, G. F. Handel, D. Scarlatti, B. Marcello, C. W. Gluck, T. Giardini, G. Paisiello, J-P. Martini, G. Mercadante ... zeneszerzők művei) • Panorama of songs: Ia, Ib IIa, IIb, IIIa, IIIb • Panorama of arias: 1, 2, 3, 4 • A dal mesterei: I, II, III kötet, Közreadja Ádám Jenő-Zenemű kiadó • Reid Cornelius: The free voice, Ed. Music New York, 1971 • Marius Budoiu: Respirația între mit și adevăr, Cluj-Napoca, Mediamusica, 2007 • Ionel Pantea: Rolul respirației în canto, Academia de Muzică		

- Kerényi Miklós György: Az éneklés művészete és pedagógiája, Magyar Világ Kiadó, 1998
- Köpeczi Iulianna Ecaterina: Curs de canto
- Jelenik Gábor: Út a természetes énekléshez, Akkord Kiadó, Budapest, 1991
- Husson Raoul: Vocea Cântată, Editura Muzicală București, 1968
- Cristescu Octav: Cântul, Editura Muzicală București, 1963

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.5 Szeminárium/ Labor	A vizsgán való részvétel feltétele a szemináriumokon való részvétel, valamint a kijelölt tananyag ismerete. A hallgató számára a vizsga újbóli teljesítésére a pótvizsga-időszakban lehetőség biztosított.	Egyéni gyakorlati értékelés: A dinamikai előírások betartása, valamint a stilisztikai szempontból megfelelő és hiteles interpretáció. Az előírt tempók pontos betartása. A hangok és hangmagasságok pontos megszólaltatása. Tiszta és pontos intonáció. A művek kotta nélküli előadása. A kísérővel/zongorakísérővel való megfelelő összjáték és szinkronizáció.	100%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A félévi vizsgára kiválasztott művek kotta nélküli, önálló interpretációja. Megfelelő szinkronizáció és eredményes együttműködés a zongorakísérettel. Önálló felkészülés és egyéni gyakorlás.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								
								Nem alkalmazható
								

Kitöltés időpontja:
15.04.2026

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:
Duffner Melinda

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

20.04.2026

Intézetigazgató:
Lect. univ. dr. Péter István